

Gertiens huis levert energie

Het huis van Gertien Smits is niet energie-neutraal. Het levert zelfs energie op. Het is energiepositief. „Wij hebben geen energierekening meer, per jaar leveren we 500 kilowattuur aan Greenchoice, de energieleverancier.”

Smits (47), bewoont samen met man en twee puberdochters een drive-in woning onder de rook van Amsterdam, in Diemen. Beneden in de garage geen auto maar wel negen fietsen. „Twee per persoon: een snelle en een stadsfiets. Eentje gaan we verkopen”, zegt ze lachend.

Lampen tellen

Direct na aankoop werd het huis geïsoleerd: gevel, zolder, dubbel glas. In 2013 kwamen er zes zonnepanelen bij. In 2018 volgde de operatie energie-neutraal. „Ik had in de krant gelezen dat je je huis zo kunt inrichten dat het energie oplevert in plaats van gebruikt. Een me-

vrouw van Thuisbaas liep het hele huis minutieus na. Ze had een infraroodcamera bij zich om te kijken waar in huis het meeste warmteverlies optrad. Ze telde

alle lampen en keek hoeveel zonnepanelen we op het dak kwijt konden: 27.”

Een gedegen rapport volgde. Smits: „Het is best een investering, 35.000 euro, dus we hebben er goed over nagedacht. Twee mannen zijn een volle week bezig geweest om ons huis aan te passen. De schoorsteen kon van het dak. De HR-ketel ging eruit en de warmtepomp erin. We hebben een extra stille. Het geluid valt onder het omgevingsgeluid en we stellen hem zo af dat hij niet 's nachts de hele tijd staat te pompen. Hij staat

Huis verduurzamen

Thuisbaas

Dit jaar moeten we beginnen met het verduurzamen van onze woningen. Dat is nodig, want 23 procent van de CO₂-uitstoot in Nederland is afkomstig van woningen en er zijn nog maar weinig huizen energie-neutraal. Op deze plek vertellen huiseigenaren hoe zij het aanpakken. Zij worden daarbij geholpen door Thuisbaas, de sociale onderneming die is ontstaan vanuit de stichting Urgenda – de organisatie die Nederland sneller duurzaam wil maken.

bij onze slaapkamer, niet bij die van de burens, dus als er iemand last van zou krijgen dan zijn wij dat zelf.” Smits verdient haar investering terug binnen 30 jaar. „Normaliter is dat circa 20 jaar, maar ons huis was al goed geïsoleerd, bij ons is de energiewinst dus lager. Maar ik draag graag mijn steentje bij aan het milieu.”

Hoe staat Smits, in het dagelijks leven molecuulair bioloog bij de Universiteit van Amsterdam, in de klimaatdiscussie? „We koersen rechtstreeks af op een climate disaster”, zegt ze resoluut. „Het gaat te langzaam. Politici komen niet verder dan te zeggen dat ze klimaatambities hebben, maar echt iets doen, ho maar. Door de Urgenda-uitspraak is de regering nu gedwongen om maatregelen te nemen, maar dat is ad-hoc.”

Visie nodig

„Leuk dat de kolencentrale in Amsterdam wordt stilgelegd maar we hebben een complete visie nodig. Blijven we doorgaan met de huidige vorm van veeteelt? Met welke grondstoffen kunnen we het beste onze toekomstige energie opwekken? En willen we wel leven in een economie die alleen maar

De warmtepomp staat bij de familie Smits op het dakterras.

FOTO PETER DE JONG

Drive-in woning in Diemen is energiepositief

groeit? Wij weten al sinds 1972, toen het rapport van Rome uitkwam, dat we niet onbeperkt ons gang kunnen gaan met de aarde. Misschien houdt Nederland als rijk land met al zijn kennis nog een tijd de voeten droog maar bepaalde delen van de wereld zullen onbewoonbaar worden. Je kunt erop wachten dat er een vluchtelingenstroom deze kant op gaat komen.”

De familie Smits doet meer voor het milieu. „We eten bijna geen vlees. Een auto hebben we wel,

maar die gebruiken we voor het hoogst noodzakelijke. Voor mijn werk moet ik geregeld naar het buitenland, dan pak ik bij voorkeur de trein. Ik ben zo op het Centraal Station en kan dan lekker in de trein mijn lezingen voorbereiden. Geen twee uur van tevoren inchecken, zoals op Schiphol.” Ze is blij dat ze dit kan doen. Je helpt het milieu en het levert je geld op. Win-win.”

Peter de Jong

Het Klimaatakkoord: splijtzwam of kans?

Reageren? groen@mediahuis.nl

Het klimaatakkoord hangt als een wolk boven huishoudens, bedrijven en de politiek. Het lijkt een maatschappelijke splijtzwam te worden die de gemoederen hoog doet oplopen. We moeten verduurzamen, dus investeren en verbouwen. Wordt ons hiermee iets opgedragen tegen onze wil? Of helpt de overheid ons juist om collectieve problemen op te lossen?

Het Klimaatakkoord heeft als doelstelling in 2030: 49 procent minder uitstoot van CO₂ ten opzichte van 1990. Alle gemeenten hebben de opdracht gekregen om begin 2021 een Regionale Energie Strategie (RES) te hebben. Daarin staat welke keuzes zij maken met onder andere het opwekken van duurzame energie en het aardgasloos maken van iedere woonwijk. Nu kun je als burger afwachten tot je gemeente met consultatierondes komt en wacht op jouw inbreng en uiteindelijk

een oplossing 'oplegt'. Of je start zelf. Zo begonnen we vorig jaar in onze wijk met een berichtje in de buurtapp: 'wie wil meedenken over het verduurzamen van je huis?'. Groot enthousiasme. En na overleg met de gemeente -elke gemeente heeft er budget voor- zijn we nu bezig met de eerste stap: elk huis een energiescan. Een kleine investering, een groot gebaar. Bijna de hele buurt doet mee. Immers, ieder huishouden heeft vragen over tocht, koude, warmte, de energierekening en isolatie. Er komt nu bij alle bewoners een uur lang een specialist langs van het Duurzaam Bouwloket met een warmtebeeld camera. Bewoners krijgen persoonlijk advies welke stappen ze het beste kunnen zetten om het comfort van de woning te verhogen en de energierekening te verlagen. We hebben een vragenlijst opgesteld voor

alle bewoners die we samen met de ontvangen adviezen gaan bespreken. Zo kunnen we leren van elkaar en collectieve acties opzetten voor bijvoorbeeld isolatie, zonnepanelen of op termijn zelfs mogelijk met de hele wijk een collectieve warmteoplossing. Het Klimaatakkoord is geen splijtzwam, maar een kans. Het draagvlak voor verduurzaming blijft groot. Tegenstanders proberen burgers tegen elkaar op te zetten voor politiek gewin, terwijl het Klimaatakkoord juist veel voordelen brengt. Naast de voordelen van comfort en financieel gewin, neemt de sociale cohesie toe dankzij een nieuw gezamenlijk doel dat iedereen direct voordeel oplevert. Geloof je niet in klimaatverandering door menselijk toedoen? Prima. Maar loop vooral niet de mensen in de weg die hun huis, straat en wijk willen verbeteren. De grote schoonmaak is begonnen.

Rolf Heynen is directeur van onderzoeksbureau Dutch New Energy Research in Heerhugowaard. Hij schreef het boek 'Schaliegas in 1 uur en 43 minuten'. Voor Groen schrijft hij columns.